

Drava med Markovci in Borlom

Jakob Smole

foto: Borut Štumberger

Stara struga reke Drave. Prodišča in sipine - izkaz življenja polne reke.

Uvod

Drava se nad Ptujem približa Halozam in se nato vije pod njimi vse do slovensko-hrvaške meje. Loka, svet ob rečni strugi, je ponekod še kar dobro ohranjena, velik del pa je spremenjen v intenzivno obdelana polja. Človek je loko v Šturmovcih in Muretinskih talih preoblikoval v edinstveno kulturno krajino, ki pa zaradi opuščanja rabe zemljišč na eni in intenzifikaciji na drugi strani nezadržno izginja.

Dostop

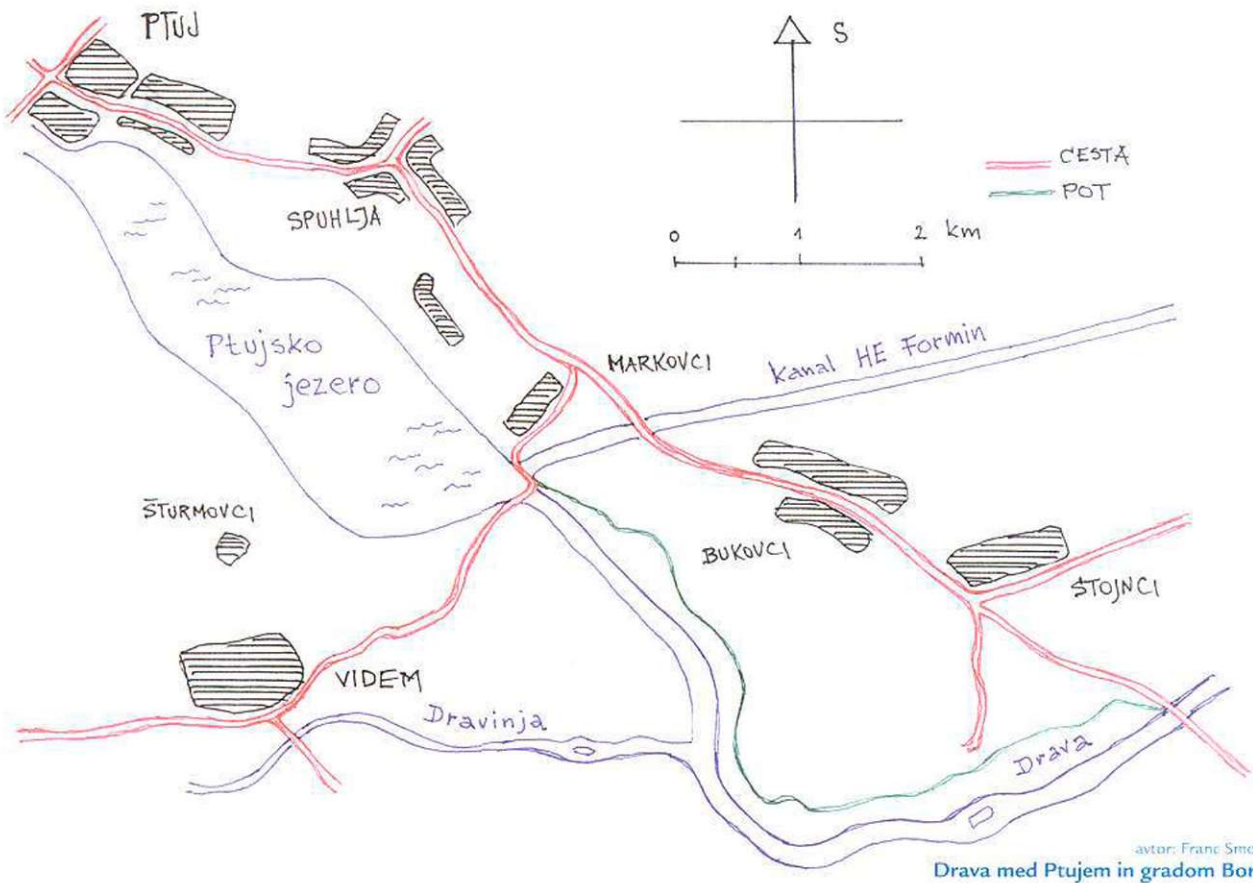
Z avtomobilom se iz Ptuja peljemo v smeri Ormož, nato pa v Spuhlji v križišču zavijemo desno proti mejnemu prehodu Zavrč. Po nekaj kilometrih vožnje zavijemo na desno v Markovce in se odpeljemo na jez, kjer lahko na desnem bregu pustimo avto ob jezeru, parkiramo pa lahko tudi na levem bregu pri gostilni Palaska, ki se nahaja takoj pod jezerom.

Druga možnost je pot v nasprotno smer, od Borla navzgor; v tem primeru se peljemo po glavni cesti mimo Markovce in parkiramo pri mostu na levem bregu Drave, kjer se nahaja makadamsko parkirišče.

Ptice

Reke in poplavljeni gozd ustvarjata zelo raznolik mozaik, ki ga naseljujejo mnoge ptice. Na prodiščih ob reki gnezditata mali deževnik *Charadrius dubius* in mali martinec *Actitis hypoleucos*, v strmi rečni breg pa si svoje gnezdo izkoplje vodomec *Alcedo atthis*. Tukaj lahko z nekaj sreče opazimo črno štokljko *Ciconia nigra* ali belorepca *Haliaeetus albicilla*, ki gnezditata v loki in se na reki prehranjujeta. Na golih prodiščih je stalen gost tudi bela pastirica *Motacilla alba*. Loka nudi primerne koticke za gnezdenje zlasti manjšim pticam. V njej spomladi nenehno odmevajo glasovi rumenih strnadov *Emberiza citrinella*, črnoglavk *Sylvia atricapilla*, vrbjih kovačkov *Phylloscopus collybita*, taščic *Erithacus rubecula*, plavčkov *Parus caeruleus* in velikih sinic *Parus major* - te sicer običajne vrste dosejajo tukaj velike gostote in prispevajo glasovni del harmonije v gozdu. Kjer v Šturmovcih gozd preide v travnik, lahko naletimo na rjavega srakoperja *Lanius collurio*, drevesno cipo *Anthus trivialis* in divjo grlico *Streptopelia turtur*. Tudi dlesk *Coccothraustes coccothraustes* in kobilar *Oriolus oriolus* sta zmeraj prisotna, vendar ju ponavadi ne vidimo, saj se zadržujeta visoko v

ORNITOLOŠKI IZLETI

Drava med Ptujem in gradom Borl.

krošnjah in nam le s petjem in oglašanjem naznanjata svojo navzočnost. Ponoči lahko v loki uživata ob brenčanju in drugih dejavnostih komarjev ter oglašanju lesne sove *Strix aluco*; tudi to je enkratno doživetje.

Pozimi reka in gozd spremenita svoj obraz. Kljub temu pa

Foto: Milan Vogrin
Krehelj *Anas crecca*.

pokrajina tudi v tem letnem času ne izgubi čara. Ker reka zaradi hitrega toka ne zamrzne, se tu zadržujejo množice vodnih ptic. Ob svitu lahko opazimo jate prelepih črnih ptic - kormoranov *Phalacrocorax carbo*, ki s prenočišč odhajajo hraniti se na jezera in reko. Velike bele čaplje *Egretta alba* se spretavajo nad Dravo in dajejo obiskovalcu občutek brezčasnosti. Podoba dopolnjujejo mnoge rase: mlakarice *Anas platyrhynchos*, krehelji *Anas crecca*, sivke *Aythya ferina* in čopaste črnice *Aythya fuligula* ter mali žagarji *Mergus albellus* in zvonci *Bucephala clangula*. Število slednjih je eden pomembnih kriterijev za razglasitev območja SPA (Special Protected Area - posebno zaščiteni območje). Polja ob reki so pozimi polna kanj *Buteo buteo*, postovk *Falco tinnunculus*, ki na njih iščejo male sesalce. To počne tudi veliki srakoper *Lanius excubitor*, gost s severa. Če pregledamo vrhove grmov, dreves in daljnovode, ga bomo z lahkoto odkrili. Pepelasti *Circus cyaneus* in močvirski lunj *Circus pygargus* prav tako prezimujeta tukaj, zato imamo ob obisku velike možnosti, da naletimo na vsaj enega od njiju.

Če želite videti prehojeno pot, se povzpnete na grad Borl, ki z višine kraljuje nad Dravo. S terase v pritličju je čudovit razgled na reko in pokrajino ob njej. Tu lahko vidite vse elemente, ki sestavljajo ravnico: reko, loko oziroma drevesni pas, ki je ostal od nje in okoliška polja ter naselja. V lepem vremenu se lahko zgodi, da vas bodo ti kraji začarali. ■ ■ ■